

یافته‌های علمی به مدد تولیدات دامی می‌آیند

به مناسبت هفته پژوهش و اینکه پایه و اساس تمام دستاوردهای علمی و بهداشتی و حتی اقتصادی، پژوهش و تحقیق می‌باشد، مصاحبه‌ای با آقای دکتر هرمز منصوری، مدیریت امور پژوهش مرکز تحقیقات علوم دامی کشور انجام دادیم که در این گفت‌وگو به نتایج و دستاوردهای تحقیق و پژوهش در حوزه علوم دامی به اختصار پرداخته شده است.

آقای دکتر لطفا در مورد نحوه فعالیتتان در این موسسه توضیحاتی بدهید.

بنده از سال ۱۳۶۴ با مدرک کارشناسی علوم دامی، همکاری خود را با موسسه تحقیقات علوم دامی کشور به عنوان کارشناس بخش تحقیقات گاو و گاو میش شروع کردم و تا سال ۱۳۷۱ در آن بخش فعالیت نموده و در سال ۱۳۷۱ با مدرک کارشناسی ارشد از دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شدم و از همان سال در حوزه معاونت پژوهش ادامه فعالیت دادم و در حین خدمت در اولین دوره دکترای علوم دامی دانشگاه تهران پذیرفته شدم و در سال ۱۳۸۱ به عنوان اولین دکتر علوم دامی از دانشگاه تهران با گرایش تغذیه نشخوارکنندگان فارغ‌التحصیل شدم.

اهداف موسسه را شرح دهید؟

این موسسه در کل اقدام به زمینه‌سازی علمی و فنی برای گذر از دامپروری سنتی و معیشتی به دامپروری مدرن و اقتصادی می‌نماید.

وظایف اصلی و اساسی موسسه چیست؟

این وظایف عبارتند از:

- ۱- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی علمی و فنی.
- ۲- نیازسنجی، بازنگری مداوم و به هنگام نمودن تحقیقات علوم دامی.
- ۳- تهیه و تدوین و مشارکت در اجرای پروژه‌های تحقیقاتی.
- ۴- نشر یافته‌های علمی علوم دامی.

فعالیت‌های تحقیقاتی موسسه طی سال گذشته چگونه بوده است؟

طی سال ۸۶ تعداد ۹۵ پروژه پژوهشی در دست اجرا بود و تعداد ۵۵ فقره پروژه مربوط به سال‌های پیش به پایان رسیده و محققین بخش تحقیقات علوم دامی در این سال ۲۱۹ مقاله در مجلات داخلی و خارجی به چاپ رساندند.

نحوه همکاری و ارتباط موسسه با مراکز

دانشگاهی چگونه است؟

با توجه به توانمندی‌های کادر هیات علمی، اساتید و پژوهشگران و نیز وجود آزمایشگاه‌های تخصصی تغذیه دام بیوتکنولوژی، زنبور عسل، لیاف دامی و فرآورده‌های تولید دامی سالانه تعداد قابل توجهی از دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترا برای انجام پایان‌نامه‌های خود از این موسسه بهره‌مندی می‌جویند که در سال ۸۶، تعداد ۹۵ فقره در این رابطه انجام گرفت.

ثابت‌ابتکارات و نوآوری شما در چند سال

اخیر چه بوده است؟

- ۱- تولید پروتئین کمیوست (پودر کرم خاکی) با استفاده از پسماندهای مختلف کشاورزی.
- ۲- فناوری استحصال و خالص‌سازی موم زنبور عسل برای تولید صابون ضد باکتریایی و قارچی.
- ۳- فناوری استحصال و خالص‌سازی بره موم زنبور عسل برای تولید کرم ضد آفتاب.

دستاوردهای تحقیقات علوم دامی چیست؟

دستاوردهای موسسه به اختصار عبارتند از:

- اجرای طرح‌های غنی‌سازی، بهبود و افزایش کیفیت قریب به ۲۸ میلیون تن بقایای محصولات و پسماندها.
- اجرای طرح‌های تحقیقاتی با هدف بهبود و مدیریت پرورش و اصلاح نژاد دام.
- انجام پژوهش‌های مولکولی و بهره‌گیری از دانش بیوتکنولوژی در اصلاح صفات ژنتیکی.
- اجرای طرح‌های تحقیقاتی در زمینه پرورش و اصلاح نژاد زنبور عسل

به چند عنوان از این طرح‌ها اشاره نمایید:

- فناوری کاربری ۱,۲۸۰,۰۰۰ تن بقایای بوته گوجه فرنگی و تفاله گوجه فرنگی
- فناوری مصرف ۴۳۰/۰۰۰ تن بقایای پوست‌گیری پسته با ارزش افزوده ۱۰۳ میلیارد ریال.
- فناوری مصرف ۳,۲۰۰,۰۰۰ تن بقایای ذرت دانه‌ای با ارزش افزوده ۹۶۰ میلیارد ریال

- فناوری کاربرد ۲,۵۵۰,۰۰۰ تن بقایای چغندر قند با ارزش افزوده ۵۱۰ میلیارد ریال

- فناوری کاربرد ۱,۰۰۰,۰۰۰ تن ضایعات نیشکر با ارزش افزوده ۶۰۰ میلیارد ریال

- فناوری اصلاح نژاد و تولید و تامین ۷۰۰ هزار ملکه زنبور عسل با ارزش افزوده ۶۳ میلیارد ریال

- فناوری تغذیه تحریکی زنبوران عسل با مکمل و جان‌شینی پروتئین‌گرد

- شناسایی و معرفی تقویم مناسب زنبورداری در طول سال و افزایش ۳۴ تا ۶۲ درصد محصولات علوفه و دانه‌های روغنی

- کاربرد ویتامین C برای افزایش پرورش نوزاد و ۸۵ درصد افزایش تولید عسل و کلن‌سازی زنبور عسل

- فناوری تولید بره موم زنبور عسل با ارزش افزوده ۲/۴ میلیارد ریال

- کاهش سن اولیه زایش در تلیسه‌های گاوهای بومی و صرفه‌جویی در هزینه خوراک

برنامه آینده بخش علوم دامی چیست؟

این موسسه در آینده برنامه‌های ذیل را مدنظر دارد: - برنامه راهبردی تحقیقاتی افزایش و بهبود کمی و کیفی تولید شیر، گوشت قرمز، مرغ، تخم‌مرغ، زنبور عسل، چرم، پوست و لیاف و برنامه‌های راهبردی تحقیقات حفظ ذخایر ژنتیکی دام و طیور.

تدوین این برنامه‌ها با همکاری و تعامل بخش‌های اجرایی مرتبط، از سال ۸۶ آغاز و در حال نهایی شدن است. در برنامه پنجم اجتماعی و اقتصادی کشور محور اصلی فعالیت‌های موسسه مراکز تحقیقاتی خواهد بود.

با توجه به ماموریت‌های مرکز تحقیقات علوم دامی کشور و زحمات و تلاش پژوهشی و مدیریتی دست‌اندرکاران از جمله ریاست مرکز، مدیران واحدها و پرسنل پرتلاش، امیدواریم در شماره‌های آینده اطلاعات بیشتری را در این زمینه ارائه دهیم.